

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SPORTOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW
W KOSZALINIE**

„Wystarczy, że dana jest nam szansa,
byśmy mogli stać się tym, czym chcemy.”

Spis treści:

I.	Podstawy prawne.....	3-5
II.	Wprowadzenie do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.....	6-7
III.	Misja i wizja szkoły.....	8
IV.	Model absolwenta.....	9
V.	Zadania i cele Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego..	10-13
VI.	Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.....	4-19
VII.	Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym	20-24
VIII.	Metody i formy pracy.....	25-27
IX.	Współpraca i działania z innymi instytucjami.....	28
X.	Ewaluacja programu.....	31

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe, Dz. U. z 2017 roku, poz. 59
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, Dz. U. z 2017 roku, poz. 1591 ze zm.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji, Dz. U. z 2017 roku, poz. 1646
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017, poz. 356);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. 2017, poz. 1580);
8. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120, poz. 526).
9. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (Dz. U. 1989 nr 29, poz. 155);
10. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. 1977 nr 38 poz. 167);
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. 2014, poz. 395 ze zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 nr 6, poz. 69);

13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. 2001 r. nr 135 poz. 1516 i 2014 r., poz., 1150);
14. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U.2017r., poz. 149, 60);
15. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015 r., poz. 1390);
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 nr 209, poz. 1245);
17. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2017 r. poz., 783, 1458);
18. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2017 r., poz. 882);
19. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2017 r., poz., 1260);
20. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2016, poz. 1866);
21. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2016 r., poz. 487);
22. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2017, poz. 204);
23. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2017 r. 459);
24. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. 2015 r., poz. 1094);
25. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r. poz., 922);
26. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. 2016 r., poz. 1654, z 2017 r., poz. 773);
27. Ustawa o z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. 2017 r., poz. 1219).
28. Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r. (Dz. U. 2015r., poz. 728);
29. Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz. U. nr 30 poz. 179 ze zm.);
30. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578);
31. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2010 r. nr 127, poz. 857);
32. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 2017 r., poz. 957);
33. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 r., poz. 697);
34. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169).

II. WPROWADZENIE DO PROGRAMU

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka. Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne, a także określają swój aktualny styl i sposób na życie.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, trenerami, pedagogiem, doradcą zawodowym, terapeutami pedagogicznymi, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Sportowy charakter naszej szkoły sprzyja realizacji treści wychowawczo-profilaktycznych, ale również nakłada na szkołę i jej pracowników szereg zobowiązań w tym zakresie. Oprócz przekazywania wiedzy na temat zagrożeń dla zdrowia i ich skutków, bardzo ważną sprawą jest, aby wszystkie osoby uczestniczące w procesie kształcenia i wychowania, świadomie przekazywały wzorce dotyczące postaw życiowych, umiejętności społecznych, pomagały budować poczucie własnej wartości i prezentowały odpowiedni system norm. W końcowym efekcie szeregu działań edukacyjnych i wychowawczych młody człowiek, wkraczający w życie dorosłe, będzie mógł rozsądnie kierować swoim życiem, dokonywać mądrych wyborów i budować zdrową rodzinę w oparciu o nabyte umiejętności.

II. MISJA I WIZJA SPORTOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW

MISJA

Misją naszej szkoły jest stworzenie takiej atmosfery i warunków, które pozwolą na wszechstronne wykształcenie młodego człowieka oraz będą sprzyjały rozwojowi jego osobowości. Pragniemy, aby nadrzędnymi wartościami w naszej szkole były prawda, uczciwość i sprawiedliwość. Rozumiemy przez to współdziałanie oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Chcemy, aby współpraca zespołu kreatywnych nauczycieli wyznaczała jakość naszej szkoły. Dążymy do tworzenia oferty zajęć sportowych i prozdrowotnych zgodnej z potrzebami lokalnej społeczności. Propagujemy zdrowy styl życia. Pragniemy, aby nasi uczniowie czerpali radość z pobytu w szkole, a rodzice satysfakcję z rezultatów naszej współpracy.

WIZJA

Nasza szkoła jest szkołą sportową. Tworzymy w niej właściwą atmosferę dla wszechstronnego rozwoju intelektualnego i sportowego łącząc te dwie dziedziny w spójną całość. Przygotowujemy uczniów do swobodnego poruszania się w nowej rzeczywistości. Wspomagamy rozwój osobowości i uczymy świadomego podejmowania decyzji oraz dokonywania właściwych wyborów. Poprzez upowszechnianie sportu pokazujemy, jak cieszyć się z osiągnięć własnych i osiągnięć innych uczniów, a także radzić sobie z porażkami i stresem. Nasi uczniowie kontynuują kariery sportowe oraz prowadzą zdrowy tryb życia promowany przez szkołę. Nauczyciele w naszej szkole są otwarci na potrzeby ucznia. Życzliwie współpracują ze sobą, podnosząc swoje kwalifikacje, są zaangażowani w życie szkoły, współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Praca w szkole jest dobrze zorganizowana i koordynowana. Wszyscy dbamy o jak najlepszy wizerunek naszej placówki. Nasza szkoła jest bardzo dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne. Posiada właściwie zorganizowaną bazę socjalną dla ucznia i nauczyciela. Jest przygotowana do prowadzenia różnorodnych zajęć sportowych.

III. MODEL ABSOLWENTA

Absolwent Sportowej Szkoły Podstawowej nr 1 w Koszalinie jest człowiekiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym go świecie oraz:

1. jest dobrze przygotowany do nauki w szkole ponadpodstawowej,
2. czerpie radość z nauki,
3. wierzy w siebie i swoje możliwości,
4. przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych,
5. niesie bezinteresowną pomoc ludziom potrzebującym,
6. potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje,
7. potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie,
8. jest w pełni kompetentny do samokształcenia,
9. zgodnie współpracuje z innymi,

10. jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka,
11. łatwo nawiązuje kontakty, ma swój krąg przyjaciół,
12. jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka,
13. rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju,
14. dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych,
15. rozwija swą pasję sportową w dyscyplinach: pływanie, lekka atletyka, piłka siatkowa itp.,
16. potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych.

IV. ZADANIA I CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Działalność wychowawcza ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Naszym celem jest przygotowanie ucznia do samodzielnego, poprawnego nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania długoterminowych relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje. Ważna jest świadomość oraz istnienie głębokich, skłaniających do refleksji wartości młodego człowieka.

2. Działalność profilaktyczna ma na celu podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie, hamować postęp i niwelować pojawiające się powikłania już istniejącej choroby. Działania profilaktyczne pozwalają stworzyć odpowiedni wzór zachowań społecznych, które przyczyniają się do obniżenia prawdopodobieństwa pojawienia się danego zjawiska. Naszym zadaniem jest dostarczanie silnych pozytywnych wzorców i przeżyć, wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, rozwijanie posiadanych przez nich zdolności oraz wspieranie ambitnych postaw.

1) Działalność wychowawczo-profilaktyczna w sportowej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- a) fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- b) psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- c) społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- d) aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

3. Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, szkoleń, spektakli teatralnych, zawodów sportowych, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

4. Uczeń sportowej szkoły:

- 1) znajduje w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym),

- 2) rozwija w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- 3) ma świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na całym etapie,
- 4) staje się coraz bardziej samodzielny w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych,
- 5) poszukuje, odkrywa i dąży na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- 6) uczy się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowuje się do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowaniu postaw patriotycznych,
- 7) przygotowuje się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz ma możliwość doskonalenia się,
- 8) kształtuje w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umie współdziałać i współtworzyć społeczność szkolną.

5. Program ma na celu:

- 1) wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- 2) uczenie altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji,
- 3) wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej
- 4) formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- 5) rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- 6) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- 7) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- 8) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- 9) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- 10) rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- 11) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- 12) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- 13) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;

- 14) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- 15) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- 16) wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
- 17) kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- 18) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
- 19) ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

V. ZADANIA I OBOWIĄZKI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

1. Dyrektor szkoły:

- 1) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- 2) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- 3) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- 4) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- 5) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- 6) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

2. Pedagog szkolny:

- 1) prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie, indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- 2) diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
- 3) udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- 4) podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- 5) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- 6) minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- 7) prowadzi działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;

- 8) zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- 9) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- 10) pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- 11) wspiera nauczycieli, wychowawców w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły.

3. Nauczyciele i trenerzy:

- 1) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- 2) mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- 3) wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- 4) udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- 5) odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie uroczystości szkolnych, wyjazdów, wycieczek szkolnych, obozów i zawodów sportowych,
- 6) świadczą pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- 7) zwracają uwagę na najpilniejsze potrzeby społeczności uczniowskiej, np. samoakceptacja, bezpieczeństwo w grupie,
- 8) budują poprawną komunikację w relacjach nauczyciel-uczeń, uczeń-rodzic i uczeń-uczeń,
- 9) uczulają nauczycieli uczących i rodziców na zagrożenie uzależnieniami dzieci i młodzieży w wieku szkolnym,
- 10) wyposażają uczniów, nauczycieli i rodziców w podstawowy zasób wiedzy na temat środków psychoaktywnych,
- 11) odbywają szkolenia odnośnie zagrożeń związanych z zażywaniem tzw. „dopalaczy”.

4. Wychowawca klasy:

- 1) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- 2) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- 3) poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- 4) uczy pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- 5) zapewnia uczniom bezpieczeństwo,
- 6) uczy tolerancji, akceptacji, komunikacji i samodzielności,
- 7) przygotowuje uczniów do pracy w zespole,
- 8) respektuje prawa ucznia,
- 9) traktuje ucznia życzliwie, sprawiedliwie i z szacunkiem,
- 10) wspomaga ucznia i umożliwia mu osiągnięcie sukcesu poprzez przydział zadań dostosowanych do jego możliwości,
- 11) dochowuje powierzonych tajemnic,
- 12) jest przykładem kulturalnych zachowań,
- 13) przestrzega umów zawartych z uczniami,

- 14) dba o właściwą, systematyczną współpracę z rodzicami,
- 15) w sytuacjach trudnych współpracuje z instytucjami pozaszkolnymi,
- 16) realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- 17) koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie.

5. Logopeda:

- 1) diagnozuje logopedycznie, w tym prowadzi badania przesiewowe w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- 2) prowadzi zajęcia logopedyczne dla uczniów oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- 3) podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- 4) wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły.
- 5) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

6. Doradca zawodowy:

- 1) systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomaga w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- 3) prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 4) koordynuje działalność informacyjno-doradczą prowadzoną przez szkołę;
- 5) współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- 6) wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

7. Terapeuta pedagogiczny:

- 1) prowadzi badania diagnostyczne uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;
- 2) rozpoznaje przyczyny utrudniające uczniom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu szkoły;
- 3) prowadzi zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
- 4) podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów;
- 5) wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- 6) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

8. Rodzice:

- 1) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
 - 2) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci,
 - 3) współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
 - 4) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
 - 5) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
 - 6) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie.
 - 7) Rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.
9. Samorząd uczniowski:
- 1) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
 - 2) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
 - 3) współpracuje z zespołem wychowawców i radą pedagogiczną,
 - 4) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów (akcje charytatywne),
 - 5) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
 - 6) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
 - 7) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

VI. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM

1. ZASADA PIERWSZA – Wiedza o samym sobie

- 1) Zrozumienie wszystkich podstawowych zasad funkcjonowania ciała w takim stopniu, aby człowiek umiał oceniać stan swego zdrowia, prawidłowo interpretować różne dolegliwości i, co najważniejsze, posługując się tą wiedzą umiał stosować strategię zdrowego stylu życia, planować i realizować różne przedsięwzięcia zapobiegające chorobom, wybiegać myślą w przyszłość, nie tylko unikać chorób, ale wspomagać zdrowie
- 2) Stałe wykorzystywanie posiadanej wiedzy w praktyce – nie teoretyczne: człowiek w ogóle, a konkretne: człowiek – ja sam
- 3) Przewidywanie skutków działań i ponoszenie odpowiedzialności za swoje postępowanie
- 4) Kształtowanie umiejętności planowania rozkładu dnia – nauka i trening
- 5) Konfrontowanie wiedzy z praktyką, co daje poczucie siły i pewności siebie. Tak uzyskana pewność siebie, odnosząca się do ciała, przenosi się w szerokim zakresie na psychikę, wzmacniania ją, podwyższa stresowy próg wrażliwości
- 6) Utożsamianie się ze społecznością szkolną, regionalną, narodową i europejską
- 7) Poznawanie dorobku kulturowego naszego kraju i innych państw Unii Europejskiej
- 8) Przejawianie szacunku do symboli narodowych
- 9) Rozwijanie postaw patriotycznych

2. ZASADA DRUGA – Utrzymanie sił obronnych organizmu w stałej gotowości

- 1) Niedopuszczanie do takich zachowań, które mają bezpośredni wpływ na obniżanie bariery immunologicznej (lekomania, palenie papierosów, alkohol, narkotyki, środki odurzające)

- 2) Realizowanie takich procedur, które wzmacniają siły obronne organizmu. Są to między innymi właściwe odżywianie, systematyczna aktywność fizyczna, hartowanie ciała
- 3) Umiejętne postępowanie podczas różnych chorób i dolegliwości, by nie tylko nie spowodowały one niekorzystnych następstw, ale by wykorzystać je do wzmocnienia organizmu

3. ZASADA TRZECIA – Nienadużywanie leków

- 1) Postrzeganie nadużycia leków jako jednego z najgroźniejszych współczesnych zjawisk społeczno-zdrowotnych
- 2) Znajomość naturalnych barier organizmu i rozumienia ich roli dla zdrowia oraz dobrego samopoczucia
- 3) Unikanie samodzielnego przyjmowania nawet popularnych leków bez konsultacji ze specjalistą

4. ZASADA CZWARTA – Utrzymywanie wszechstronnej aktywności fizycznej

- 1) Wzmacnianie sił fizycznych oraz towarzyszące temu wzmacnianie sił psychicznych
- 2) Wszechstronny i systematyczny trening sportowy w wybranych dyscyplinach, dostosowanych do wieku i możliwości rozwojowych ucznia (klasy sportowe o profilu pływackim, lekkoatletycznym i piłki siatkowej)
- 3) Szeroka oferta zajęć rozwijających aktywność fizyczną adresowana do uczniów klas niesportowych
- 4) Fizyczna pewność siebie łatwo przenosi się na pewność siebie w ogóle – wzmacnia i podwyższa kondycję antystresową, czyni człowieka pogodniejszym i życzliwszym dla innych
- 5) Kształtowanie nawyku częstej aktywności fizycznej, co powinno być przeniesione na życie wszystkich członków rodziny, a w przyszłości na życie

5. ZASADA PIĄTA – Prawidłowe odżywianie się

- 1) Rozumienie i stosowanie w praktyce zasad racjonalnego odżywiania
- 2) Przyczyny i skutki zjawiska niedożywienia i głodu
- 3) Wpływ nieprawidłowego odżywiania na stan zdrowia, rozwój i samopoczucie młodego człowieka
- 4) Utrwalanie właściwych nawyków żywieniowych

6. ZASADA SZÓSTA – Hartowanie się

- 1) Rozwijanie i utrzymywanie w gotowości sił obronnych organizmu
- 2) Świadome i planowe poddawanie organizmu działaniu różnych bodźców, by wzmocnić się i przygotować do sytuacji trudnych – uodpornić

7. ZASADA SIÓDMA – Rozwijanie umiejętności walki ze stresem

- 1) Stres wywołany działaniem różnych bodźców odczuwanych jako przyjemne albo nieprzyjemne, ale nie przekraczające pewnej niebezpiecznej granicy, będący czynnikiem wzmacniającym człowieka i podnoszącym jego próg reaktywności
- 2) Świadome i planowe sterowanie swoimi reakcjami, ograniczanie oraz eliminowanie wpływu bodźców negatywnych, w oparciu o znajomość zasad
- 3) Wsparcie psychologiczne jako nieodłączny element treningu fizycznego dzieci i młodzieży
- 4) Wyśitek fizyczny o charakterze rekreacyjnym oraz intensywny trening sportowy, jako sposób rozładowania stresów związanych ze wzrostem i rozwojem każdego człowieka
- 5) Rozwijanie asertywności pozwalające na obronę własnego ja w sytuacjach zagrażających naszemu zdrowiu i życiu, bez uszczerbku dla innych
- 6) Zapoznanie się z różnymi technikami radzenia sobie w sytuacjach stresowych i konfliktowych
- 7) Kształtowanie umiejętności akceptowania własnych porażek dydaktycznych i sportowych

8. ZASADA ÓSMA – Wylimitowanie nałogów

- 1) Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom podstawowych wiadomości o substancjach uzależniających
- 2) Przekazanie informacji o sposobach oddziaływania substancji psychoaktywnych na organizm
- 3) Określenie zachowania wobec używek – wprowadzenie normy niepicia, niepalenia, niebrania
- 4) Sposoby radzenia sobie w sytuacjach kontaktu z substancjami psychoaktywnymi (tzw. „dopalacze”)
- 5) Identyfikacja zagrożeń wartości miłości i przyjaźni przez używki
- 6) Sposoby radzenia sobie w sytuacjach kontaktu z substancjami psychoaktywnymi (tzw. „dopalacze”) - zachowanie asertywne
- 7) Identyfikacja zagrożeń wartości miłości i przyjaźni przez używki
- 8) Ograniczenie czynników ryzyka, które zaburzają rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia

9. ZASADA DZIEWIĄTA – Życzliwość dla innych

- 1) Uświadamianie, co pomaga i przeszkadza w miłości i przyjaźni
- 2) Doskonalenie dobrej komunikacji w grupie rówieśniczej
- 3) Kształtowanie obowiązkowości i odpowiedzialności za powierzone zadania
- 4) Budowanie zgranego zespołu, wspomaganie wszystkich uczniów w klasie, grupie treningowej

- 5) Kształtowanie postawy fair play w sporcie
- 6) Świadome rozwiązywanie konfliktów bez użycia siły-umiejętność osiągnięcia kompromisu
- 7) Rozwijanie postaw tolerancji i akceptacji
- 8) Przestrzeganie zasad i norm obowiązujących w społeczności
- 9) Bezpieczne korzystanie z technologii informacyjnej- Internet, sieć komórkowa
- 10) Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych.

10. ZASADA DZIESIĄTA – Optymizm

- 1) Pozytywny stosunek do życia
- 2) Akceptacja wszystkich sytuacji życiowych, nawet trudnych. Rozumienie ich ogromnego wpływu na rozwój naszej osobowości, a także umiejętności radzenia sobie w życiu.
- 3) Znajomość etapów rozwojowych w życiu człowieka, akceptacja ich natury i następstw między innymi dla zdrowia i wyglądu.
- 4) Szacunek dla siebie i innych jako podstawa optymistycznego podejścia do różnorodnych sytuacji i problemów życiowych.

VII. METODY I FORMY PRACY

1. Do realizacji wyznaczonych celów służyć będą następujące metody pracy:

- 1) gry i zabawy,
- 2) dyskusje na forum grupy,
- 3) scenki rodzajowe,
- 4) twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci,
- 5) pogadanki,
- 6) prelekcje,
- 7) dyskusje,
- 8) miniwykład,
- 9) „burza mózgów”,
- 10) sonda,
- 11) gry dramatyczne,
- 12) treningi umiejętności,
- 13) projektowanie dokumentów,
- 14) warsztaty poznawczo – doskonalące,

15) wycieczki tematyczne, turystyczno – krajoznawcze,

16) wyjazdy na obozy sportowe.

- 1) 2. Formy pracy:
- 2) praca w zespołach zadaniowych,
- 3) praca w grupach,
- 4) praca indywidualna.

VIII PROPONOWANE FORMY REALIZACJI ZAGADNIENÍ PROFILAKTYCZNYCH W BLOKACH EDUKACYJNYCH

1. PROPONOWANE TEMATY ZADAŃ W KLASACH I – III:

- 1) Na czym polega przyjaźń?
- 2) Jak zdobyć przyjaciela?
- 3) Wzmacnianie uczucia własnej wartości
- 4) Rozumienie uczuć i ich okazywanie
- 5) Zdrowy styl życia
- 6) Zdrowe odżywianie
- 7) Spędzanie czasu wolnego
- 8) Zainteresowania
- 9) Radzenie sobie z problemami
- 10) Dokonywanie wyborów i podejmowanie decyzji
- 11) Odmawianie
- 12) Jak odróżnić leki od narkotyków?
- 13) Na czym polega ryzyko uzależnienia?
- 14) Komu można zaufać?

2. Proponowane tematy zajęć w klasach IV-VIII:

- 1) Dlaczego ludzie piją alkohol lub biorą narkotyki?
- 2) Dlaczego alkohol i narkotyki są szczególnie niebezpieczne dla dzieci i młodzieży?
- 3) Umiejętność krytycznego przyjmowania reklam, słów piosenki i filmów
- 4) Jak radzić sobie z presją kolegów?
- 5) Jak radzić sobie ze stresem?
- 6) Jak wyrażać negatywne emocje, np. złość, gniew
- 7) Gdzie szukać pomocy?
- 8) „Dopalaczom” mówimy nie – wykonanie plakatów, haseł antydopalaczowych

- 9) Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań w trudnych sytuacjach
- 10) Jak wzmacniać pozytywne myślenie o sobie?
- 11) Dokonywanie wyborów, odpowiedzialności za wybór
- 12) Jak skutecznie odmawiać?
- 13) System wartości młodych ludzi a system wartości dorosłych
- 14) Czy eksperymenty z narkotykami oraz picie alkoholu niosą za sobą zburzenie wielu wartości i ryzyko uzależnienia?
- 15) Skutki brania narkotyków. (Należy omówić szczegółowo skutki przyjmowania marihuany, amfetaminy, ekstazy...)
- 16) Przyczyny przyjmowania substancji psychoaktywnych
- 17) Dopalacze – czy rzeczywiście bezpieczne? (prawda/fałsz)

VIII. WSPÓŁPRACA I DZIAŁANIA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

1. Działania psychoedukacyjne:

1) Pozyskiwanie realizatorów programów zewnętrznych o charakterze wychowawczym, edukacyjnym i profilaktycznym m.in.:

- 1) „Spójrz inaczej”
- 2) „Cukierki”
- 3) „Przyjaciele Zippiego”
- 4) „Przyjaciele Gryfusia”

2. Działania psychokorekcyjne i terapeutyczne:

- 1) Współpraca z Miejską Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii, Stowarzyszeniem „Młodzi-Młodym”, indywidualne rozmowy z psychologiem, pedagogiem, terapeutą.
- 2) Prowadzenie zajęć psychologicznych i pedagogicznych wspierających rozwój dzieci i młodzieży z grup o szczególnych zagrożeniach (dzieci z rodzin patologicznych, uczniowie klas sportowych, dzieci o zdiagnozowanych deficytach). W ramach tych działań powinny być prowadzone:
- 3) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- 4) zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
- 5) zajęcia rozwijające uzdolnienia,
- 6) zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- 7) zajęcia logopedyczne,
- 8) zajęcia terapeutyczne,
- 9) zajęcia rewalidacyjne,
- 10) warsztaty.

4. Działania zabezpieczające szkołę przed dealerami:

- 1) współpraca z Policją, Strażą Miejską, dyżury nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

- 2) współpraca z rodzicami
- 3) rozmowa z wychowawcą, pedagogiem, dyrektorem,
- 4) gazetki, ulotki, wskazanie właściwej literatury,
- 5) zebrania klasowe połączone z projekcją filmów o charakterze edukacyjnym,
- 6) spotkania, prelekcje i zajęcia warsztatowe prowadzone przez zaproszonych specjalistów,
- 7) kierowanie do poradni specjalistycznych na konsultację, diagnozę lub terapię,
- 8) udostępnienie adresów instytucji i organizacji zajmujących się powyższą problematyką,
- 9) poinformowanie rodziców o realizacji programu edukacji zdrowotnej i ich akceptacja,
- 10) udział rodziców w zajęciach promocji zdrowia,
- 11) uświadomienie rodzicom konieczność kontynuacji tematyki zdrowotnej w domu,
- 12) zorganizowanie „Uniwersytetu dla rodziców”.

5. Współpraca ze służbą zdrowia:

- 1) wycieczki do placówek służby zdrowia,
- 2) wspólne organizowanie imprez związanych ze zdrowiem,
- 3) wystawy prac dzieci na terenie placówki służby zdrowia,
- 4) udział pracowników służby zdrowia w zajęciach poświęconych zdrowiu,
- 5) pogadanki,
- 6) opieka lekarza sportowego
- 7) opieka specjalistów odnowy biologicznej

6. Współpraca z zakładami pracy:

- 1) sponsorowanie przez zakłady pracy imprez promujących zdrowie,
- 2) wspólne organizowanie konkursów,
- 3) wycieczki zawodoznawcze.

7. Współpraca z kościołem i Caritasem:

- 1) realizowane przez nauczycieli religii tematyki zdrowotnej,
 - 2) wspólne organizowanie festynów, konkursów poświęconych zdrowiu,
 - 3) realizowanie programu „Skrzydła”,
 - 4) opieka nad uczniami w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej Caritas
8. Współpraca z organem założycielskim
- 1) poinformowanie o realizacji programu edukacji zdrowotnej,
 - 2) wspólne organizowanie konkursów,
 - 3) sponsorowanie imprez poświęconych zdrowiu.

X Ewaluacja

1. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:
 - 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
 - 2) analizę dokumentacji,
 - 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
 - 4) rozmowy z rodzicami,
 - 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawczych i przedmiotowych.
3. Zatwierdzenie
4. Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą pedagogiczną szkoły.